

Arkivnr. 11/1854

Sak 04/11 **Studiestart, fadderuke og semesteravvikling**
Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 09.02.2011

Sak: Studiestart, fadderuke og semesteravvikling

(Arkivnr. 11/1854)

Bakgrunn

Studieadministrativ avdeling er ansvarlig for en helhetlig koordinering av mottaket av norske og internasjonale studenter. Universitetets utdanningsutvalg orienteres med dette om gjennomføringen av studentmottaket høsten 2010 og om resultatet av evalueringen av mottaket. Saken omhandler også det pågående arbeidet med å se på utfordringer knyttet til fadderuken. I tillegg drøftes utfordringer knyttet til semesteravvikling og alternative løsninger.

Del 1. STUDENTMOTTAK

Evaluering av semesterstart, mottak og fadderuke 2010

Oppfølging av vedtak i utdanningsutvalget

Under fjorårets behandling i Utdanningsutvalget ble det særlig framhevet at man har gode tall i evalueringen gjort blant de nye studentene, og at man bør søke å opprettholde service- og informasjonsnivået til nye norske og internasjonale studenter. Det ble også særlig tatt opp at arbeidet med å redusere alkoholforbruket i fadderuken er et langsiktig arbeid som fortsatt må følges tett opp. For å sikre høyere kvalitet på arbeidet med fadderuken ble det særlig vektlagt at det må arbeides for å få på plass felles retningslinjer og rutiner. Integrering av internasjonale studenter fikk også fokus under behandlingen. Studieadministrativ avdeling og fakultetene har fulgt opp vedtaket, og arbeidet målbevisst for å heve kvaliteten på mottaket.

Informasjonstiltak, åpningsseremoni og Studenttorget

UiB sender ut tre brev i forbindelse med opptaket av norske studenter, i tillegg til at det sendes ut en brosjyre som er utviklet for hvert enkelt fakultet. I evalueringen av mottaket (Rapporten om mottaket og semesterstart 2010 er tilgjengelig i Ephorte), kom det fram at de nye norske studentene generelt var svært godt fornøyd med informasjonen de fikk fra UiB som ny student ved mottaket høsten 2010 (hele 90 % er fornøyd med informasjonen).

I år ble opplegget i mottaksuken organisert slik at velkomstarrangementene ble lagt til en og samme dag, tirsdag 17. august i Studentsenteret og på Muséplass. De internasjonale studentene hadde sin mottaksdag 16. august i Studentsenteret og deltok på den offisielle velkomstseremonien 17. august sammen med de norske studentene. Selv med åpningsseremonien lagt inn på semesterets andre dag og som en obligatorisk del av programmet svarer nesten 50 % av de nye norske studentene at de ikke fikk med seg seremonien.

Studenttorget var svært vellykket og meget godt besøkt frem til klokken 13.00. Det var også en del innom etter seremonien på Muséplass, men etter klokken 16.00 var det lite aktivitet i treningshallen.

Anbefalinger for 2011:

- Det foreslås at informasjonstiltakene videreføres i 2011.

- Mottaksarrangementet på Musèplass får generelt noe dårligere evaluering enn i 2009, og det er derfor mulig at en bør se på strukturen i programmet.
- Studenttorget på Studentsenteret hvor studentene får møte studentorganisasjonene får gode tilbakemeldinger og oppleves som nyttig av studentene. Det foreslås derfor at tiltaket videreføres.

Internasjonale studenter

Mottaket av de internasjonale studentene ble lagt noe om høsten 2010, og ble flyttet fra Grieghallen til Studentsenteret. Jevnt over er de internasjonale studentene svært godt fornøyd med mottaket, informasjonen de får og introduksjonsuken. Forelesningene på dag 3 og 4 hadde lavt oppmøte og det bør sees på om det er mulig å legge dem til tidspunkt hvor de ikke sammenfaller med obligatorisk aktivitet på fakultet.

Anbefalinger for 2011:

- Årets opplegg for internasjonale studenter foreslås med noen små justeringer videreført i 2011.
- Det knytter seg fremdeles utfordringer til at det sendes fremmedspråklige studenter som er tatt direkte opp til fakultetene, som Studieadministrativ avdeling ikke har fått melding om, og som stort sett ikke vil ha nytte av opplegget, direkte til arrangementet i Studentsenteret. Dette er studenter som stort sett allerede har opphold i Norge, og de trenger en annen type oppfølging enn de nyankomne internasjonale studentene.

Fadderuken

Fadderuken er organisert av en sentral fadderkoordinator (prosjektleder) og en fadderansvarlig ved hvert fakultet, som sammen danner en fadderledergruppe. I år, som i fjor, var det på anmodning fra Utdanningsutvalget lagt særlig vekt på å redusere alkoholbruken i fadderuken, samt øke integreringen av internasjonale studenter.

Arbeidet med fadderuken 2010 hadde de samme målsetninger som tidligere år, nemlig å legge til rette for en god sosial integrering av nye studenter og å redusere fokuset på alkoholbruk i den første uken av semesteret. Det var flere faddere enn tidligere, og oppslutningen blant de nye studentene var høyere enn før. Det var også flere alkoholfrie arrangement enn tidligere, noe som økte antall aktiviteter totalt ganske mye. De aller fleste studentene svarer at det å delta på fadderuken gir en bedre start på studiene (87%). Likevel kom det inn 387 svar på spørsmålet om studentene hadde forslag til forbedringer (ca. 36% av de som svarte at de hadde deltatt på fadderuken). En gjennomgang av disse svarene viser at et ønske om mindre fokus på alkohol og mer informasjon er det som går mest igjen blant svarene.

Anbefalinger for 2011:

Det ble høsten 2010 negativ oppmerksomhet om fadderuken i lokale medier, og et sammenfall i fadderuker for byens største institusjoner gjorde at det var mye faddere og nye studenter ute i bybildet samtidig. Ved UiB arbeides det nå med å se på justering av opplegget med fadderuken, og LMU har satt ned en arbeidsgruppe som skal se på gjennomføringen av uken. Det er viktig å få avklart følgende spørsmål i denne prosessen:

- Om UiB ønsker fadderuke
- Hvilket ansvarsforhold man har mellom fakultet, fadderkomiteer, Studentparlamentet, Studentutvalg og fadderkoordinator ved Studieadministrativ avdeling
- En større ryddighet i hvordan midlene til fadderuken fordeles og hva de skal dekke
- Klarere føringer for hva fadderkomiteene kan benytte midlene til, og hva midlene ikke kan benyttes til
- Klarere føringer for hva man forventer totalt av fadderuken når man velger å gi midler til gjennomføring av uken

Arbeid med å se på utfordringer knyttet til gjennomføring av fadderuken

Læringsmiljøutvalget diskuterte på sitt møte 21. oktober temaet "Studenter og alkohol". Under dette temaet ble særlig fadderuken diskutert og utvalget tok initiativ til at det skulle settes ned en uformell arbeidsgruppe for å se på problemstillinger knyttet til fadderuken ved Universitetet i Bergen.

Arbeidsgruppen anser at det er ønskelig å gjøre visse grep med hensyn til måten fadderuken arrangeres på. Selv om alkoholproblematikken utgjør mye av bakgrunnen for at søkelyset er rettet mot saken, er det også andre aspekter ved fadderuken som er verdt å se på. Gruppen mener at formålet med eventuelle endringer først og fremst bør være å gjøre fadderuken enda bedre. Arbeidsgruppen mener at slike endringer ikke bare bør skje gjennom at det innføres strenge restriksjoner, men at noen retningslinjer er nødvendig for å oppnå resultater. Det er en målsetning at alle parter får så frie tøylar som de trenger for å arrangere en så god fadderuke som mulig, samtidig som en har en felles forståelse for ansvar og roller.

Arbeidsgruppen sendte "Utkast til retningslinjer for gjennomføringen av fadderuken" og "Utkast til fadderavtale" på høring til studentutvalgene og fakultetene den 15.12.2010 med frist 10.02.2011 (se vedlegg 1 og 2).

På initiativ fra Høgskolen i Bergen, møttes representanter fra faglig og administrativ ledelse ved utdanningsinstitusjonene i Bergen i januar for å drøfte fadderordningene, og det var enighet om man skulle arbeide sammen for å stimulere til en gjennomføring av fadderuken med mindre fokus på alkohol og mer fokus på fag og kultur. Man var også enige om at det er ønskelig at studentrepresentantene ved de ulike institusjonene har en dialog m høstens fadderuke framover, og studentrepresentanten fra HiB vil ta initiativ til dette. Temaet vil også bli satt på dagsorden i arbeidsgruppen i Utdanning i Bergen.

DEL 2. SEMESTERAVVIKLING

Dagens semesterlengde og semesterstart

Semesterets lengde har tidligere vært diskutert av Utdanningsutvalget etter initiativ fra studentrepresentantene, da med fokus på utnyttelse av undervisningssemesteret og eksamensavviklingen (sak 69/10).

UH-loven sier at studieåret er 10 måneder (40 uker) og at det er styret som fastsetter undervisningsterminene (§3-8). Ved UiB regnes semesterlengden som 19 uker om høst og 21 uker om vår. Studiestart har tradisjonelt vært mellom 10. og 17. august om høsten. I europeisk sammenheng er vi blant de land som begynner tidligst med både høst- og vårsemesteret (se vedlegg 3).

Mange, både studenter og ansatte, føler at spesielt høstsemesteret er kort og at det byr på utfordringer å "få plass til" all den undervisning og forberedelse man ønsker før eksamen i november/desember. Studentene peker på at det i noen miljøer avvikles avsluttende eksamen i midten av november, noe som gir studentene kortere tid til lesning og refleksjon enn om eksamen var lagt til desember.

Den vedlagte oversikten over undervisnings- og eksamensperioder ved fakultetene viser at det i dag er relativt stor variasjon mellom fakultetene og at semestrene allerede nå strekker seg utover de 19 og 21 ukene, selv om det vil være forskjeller mellom enkelt emners start- og sluttidspunkt (se vedlegg 4). Oversikten viser at noen få emner begynner sin undervisning

så tidlig som uke 31-32, mens de fleste emnene og ex.phil. begynner sin undervisning i uke 33 eller senere.

Alternative tidspunkt for semesterstart

Fadderuken har vært lagt til uke 33 og åpningsseremonien til tirsdagen i samme uke. Med en senere semesterstart vil en i større grad være på linje med resten av Europa. Faglige konferanser er også ofte lagt til uke 33. Dersom semesterlengden på 19 uker inkluderer sensurperiode på tre uker, vil studentene kunne avlegge sine eksamener før jul så fremt sensurperioden strekkes over juleferien. Innvendingen mot dette er at det er nødvendig å starte eksamensavviklingen allerede i november for å få plass til eksamensavvikling i alle emner før jul.

En mulighet er da å se nærmere på hvordan eksamen gjennomføres, som å tillate en større grad av lokal administrasjon og gjennomføring av eksamen. En kunne eksempelvis bruke instituttlokaler til eksamensavvikling fremfor at alle emner legges til enkeltdager i semesteret i de store felleslokalene, slik man i stor grad gjør i dag. Dette kan gjøre det mulig å arrangere flere eksamener senere i semesteret. Det vil kanskje også gjøre det mindre nødvendig å bruke lesesaler til eksamensavvikling, slik det gjøres i dag.

Et annet alternativ kan være at Universitetsstyret fastsetter at åpningsseremonien og semesterstart om høsten skal legges til tirsdagen nærmest mulig eksempelvis 17. august, men at det er opp til fakultetene å bestemme lengden på semestrene og når vårsemesteret skal starte så sant studieåret totalt berammes til 10 måneder.

Dersom en åpner opp for en mer fleksibel overgang mellom høst- og vårsemesteret, kan dette få følger for når vårsemesteret vil begynne ved de enkelte fakultetene. Det vil da muligens bli vanskeligere å avholde et sentralt felles mottak for internasjonale studenter som kommer til UiB. Dette mottaket er allerede i dag vesentlig mindre i antall studenter og omfang enn høstens mottak. Det kan derfor vurderes om dette mottaket kan legges til fakultetene, men med assistanse fra Studieadministrativ avdeling. De internasjonale studentene som kommer om våren vil da kunne få mer skreddersydd informasjon og fortere finne seg til rette ved UiB.

Fadderuken bør knyttes opp til åpningsseremonien. Deltakelse på åpningsseremonien bør enten inngå som en obligatorisk begynnelse eller slutt på fadderuken. Det er ønskelig at utvalget kommer med en uttalelse om dato for åpningsseremoni og fadderuke for høsten 2011.

Saken legges med dette fram til en første drøfting, med sikte på en grundigere gjennomgang av semesterlengde og innhold framover.

Vedlegg:

1. Utkast til retningslinjer for gjennomføringen av fadderuken
2. Utkast til fadderavtale
3. Oversikt over semesterstart og lengde i Europa
4. Oversikt over undervisnings- og eksamensperioder ved UiB

Rapport om mottak og semesterstart er tilgjengelig i Ephorte (Arkivnr. 11/1854)

HIKR-ING/02.02.2011

Vedlegg 1:

Retningslinjer for gjennomføring av fadderuken

Arbeidsgruppen har utarbeidet følgende forslag til tiltak (forklaring i kursiv):

1. Det må gjøres klart at Universitetet ønsker at det årlig arrangeres en fadderuke, og Universitetet må ha en mer synlig og aktiv rolle som medarrangør.

Universitetet har aldri offisielt sagt at det skal arrangeres en fadderuke, og har hatt liten praktisk involvering rundt arrangementene i fadderuken. Arbeidsgruppen mener derfor at universitetet bør se på det som et ansvar å legge til rette for fadderuken og være mer delaktig som arrangør av aktiviteter som inngår i programmet under fadderuken.

2. Alle fakultetene må sette av midler som går direkte til fadderuken, og som holdes adskilt fra studentutvalgenes driftstilskudd. Disse midlene skal være tilstrekkelige til å dekke alle grunnleggende behov som fadderstyrene faktisk har for å arrangere fadderuken; blant annet t-skjorter, plakater, brosjyrer og annen rekvisita. Med midlene studentutvalgene* mottar fra fakultetene, hører det med en avtale om hvordan midlene disponeres.

De ulike fakultetene har hatt veldig varierende praksis for tildeling av midler til fadderuken. Dette har medført at fadderstyrene har hatt veldig ulike økonomiske vilkår for sine arrangement. Gjennom at fakultetene som et minimum dekker de grunnleggende behovene, slipper fadderstyrene å bruke store ressurser på å skaffe sponsorer, og får mer tid til å konsentrere seg om selve arrangementet. Gjennom at det foreligger en avtale mellom fakultetet og fadderstyrene om disponeringen av midlene, får fakultetet og fadderstyret et gjensidig ansvar. Det vil være krav til å levere godkjent regnskap til fakultetene over hvordan midlene er blitt benyttet. Det vil ikke være mulig å benytte disse midlene til alkohol, eller arrangementer der alkohol står i fokus. Fadderstyret kan også påta seg å utføre enkelte oppgaver for fakultetet, slik som registrering av nye studenter på studentweb, sette av tid til arrangementer med faglig innhold, omvisning på fakultetet, guidet tur i Bergen by og lignende.

3. I tillegg skal det finnes en pott der en kan søke midler til fadderukearrangement som går utover de grunnleggende behovene som fakultetene dekker. I tildelingen av midler fra denne potten vil det særlig vektlegges at aktivitetene bidrar til å dra fokus i fadderuken mot gode kulturelle, faglige, sosiale og sportslige aktiviteter. Arbeidsgruppen vil anbefale at Læringsmiljøutvalget - der det sitter fire studenter og fire ansatte - får ansvar for å vurdere søknadene om midler.

Hvis det er mulig for fadderstyrene å søke om midler til konkrete arrangement, blir avhengigheten av å skaffe eksterne sponsorer ytterligere redusert, og dermed også belastningen på fadderstyrene. Arbeidsgruppen mener at fadderstyrene på denne måten skal ha tilstrekkelig med midler til å arrangere fadderuken, og ønsker derfor at sponning fra utelivsbransjen ikke tillates. Generelt er det ønskelig at midlene til å arrangere fadderuken primært kommer fra Universitetet og at bruken av eksterne sponsorer begrenses.

4. Det lages en "Komme i gang-guide" for å hjelpe nye fadderstyrer og faddere med hensyn til hva en trenger å vite for å arrangere fadderuken. Herunder blant annet hvem som har ansvar for hva, hvordan en opptrer dersom noen blir skadet, eller det oppstår andre uventede situasjoner etc.

Arbeidsgruppen mener at en slik guide vil bidra til bedre kunnskapsoverføring og kontinuitet. Opp igjennom årenes løp er det gjort mange erfaringer som vil være nyttige å ha tilgjengelig for nye faddere og fadderstyrer.

5. Alle som skal være fadder må forut for fadderuken underskrive og levere inn en fadderavtale.

Fadderavtalen er ment som en avtale mellom Universitetet, fadderstyret og den enkelte fadder, og er med på å definere den rollen en fadder skal ha gjennom fadderuken. Denne skal leses gjennom grundig og forstås før den skrives under av den personen som ønsker å være fadder. Den inneholder noen enkle regler som en fadder må forholde seg til.

6. Det arrangeres en felles, tverrfaglig humanitær innsamlingsaksjon under fadderuken.

Arbeidsgruppen mener at en humanitær innsamlingsaksjon vil være et godt og samlende tiltak for fadderuken som helhet. Det kan også bidra til å rette fokus mot andre positive studenttiltak enn kun fadderuken i seg selv.

7. Fadderuken starter offisielt under seremonien som markerer åpning av det akademiske år (tirsdag). Mandag i denne uken benyttes som en administrativ dag, uten kveldsarrangement.

For de fleste nye studenter vil dette være det første møtet med Universitetet i Bergen. For at dette skal være et positivt møte, og de nye studentene skal finne seg til rette må en del praktiske nødvendigheter være på plass. En mulighet kan være at fadderstyret i samarbeid med fakultetet er behjelpelig med dette; herunder inndeling i faddergrupper, omvisning på universitetsområdet, registrering og annen praktisk hjelp til de nye studentene.

Fadderavtale

Universitetet i Bergen

Avtalen inngås mellom

_____ (navn på fadder) ved _____ (fakultet)

og

Universitetet i Bergen

Det å være fadder ved Universitetet i Bergen beskriver deg som en engasjert og sosial person med god inkluderingsevne. Som fadder må du benytte disse egenskapene, og sørge for at dine fadderbarn får en god start på den nye tilværelsen som student.

Som fadder ved Universitetet i Bergen har du ansvar for å bli kjent med og ta vare på dine fadderbarn. Du vil som fadder være et forbilde for dine nye medstudenter, og du har med dette ansvar for å gi alle i din faddergruppe en god introduksjon til viktige aspekter av studentlivet.

En fadder ved Universitetet i Bergen skal forholde seg til følgende retningslinjer:

- Som fadder skal du være en god representant for Universitetet i Bergen, ditt fakultet, ditt institutt og ditt fagmiljø, i måten du opptrer på.
- Som fadder er du opptatt av å bistå dine fadderbarn, være oppmerksom på deres behov og sette disse foran egne.
- Som fadder ønsker du å være inkluderende og tolerant, slik at alle får en god fadderuke.
- Som fadder er du en tillitsperson og skal derfor være bevisst på dette. Denne tilliten skal ikke misbrukes på noen som helst måte.
- Som fadder skal du forsøke å gi alle fadderbarn et godt og representativt bilde av hele studenttilværelsen.
- Som fadder skal du ikke oppfordre til konkurranser og aktiviteter som legger til rette for alkoholkonsum for dine fadderbarn.
- Som fadder i et sentrumsuniversitet er du oppmerksom på naboer og resten av Bergens befolkning, og skal være hensynsfull overfor disse.
- Som fadder skal du ta vare på dine fadderbarns sikkerhet, og ta ansvar dersom uforutsette hendelser skulle inntreffe. Fadderstyret skal da ha beskjed.

Universitetet i Bergen takker deg for ditt gode engasjement som fadder, og håper at du og dine fadderbarn får en strålende uke og en god start på det nye semesteret.

Jeg erklærer med dette at jeg har lest og forstått avtalen.

Sted _____ Dato _____ Signatur fadder _____

Signatur, for UiB, leder fadderstyret _____

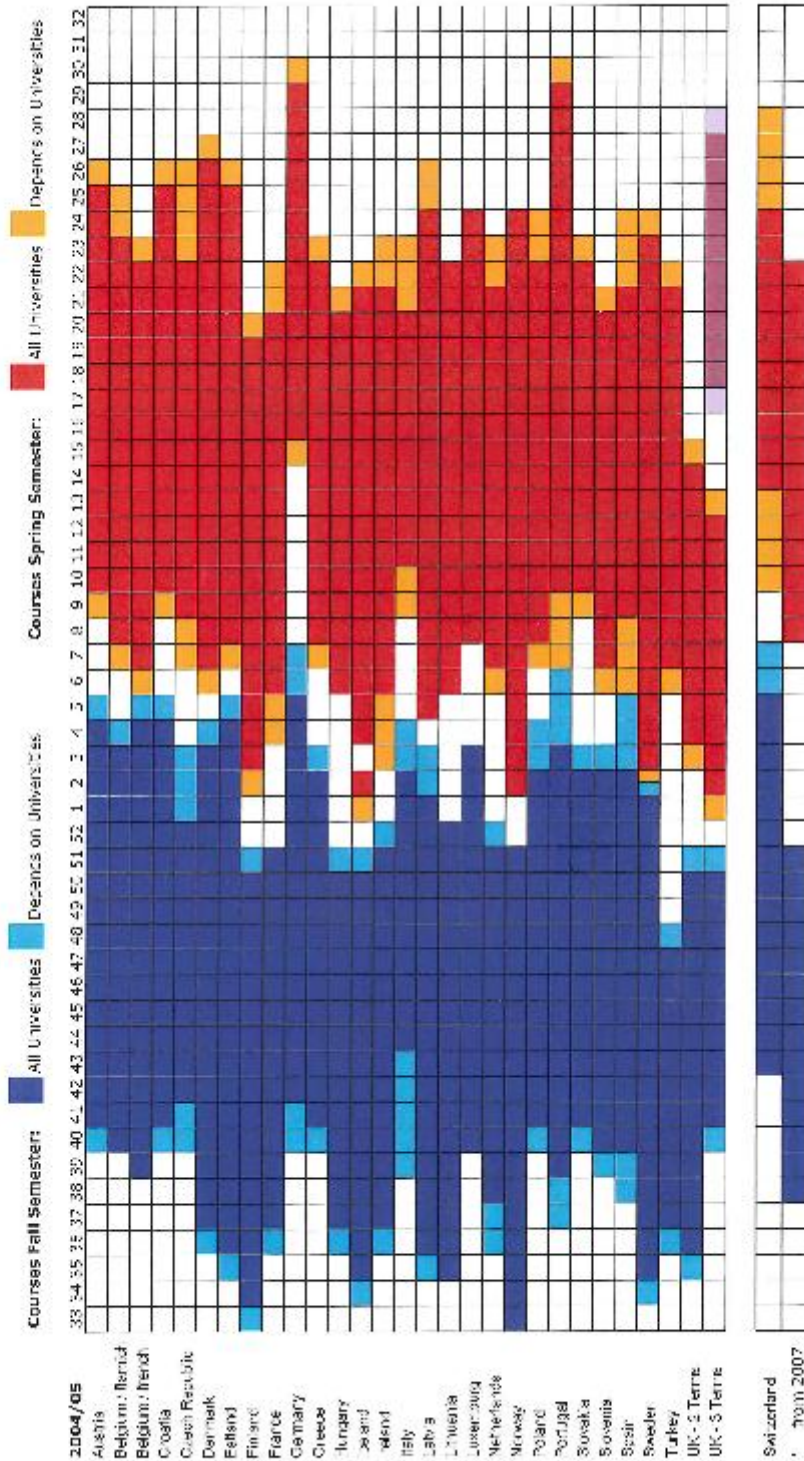
Avtalen underskrives og leveres til fadderstyret på ditt fakultet.

VEDLEGG :

CRUS

Rektorkonferenzen der Schweizer Universitäten Conférence des Recteurs des Universités Suisses
 Conferenza dei Rettori delle Università Svizzere Pactors' Conference of the Swiss Universities

Academic year schedules of European Universities (2004 / 2005)

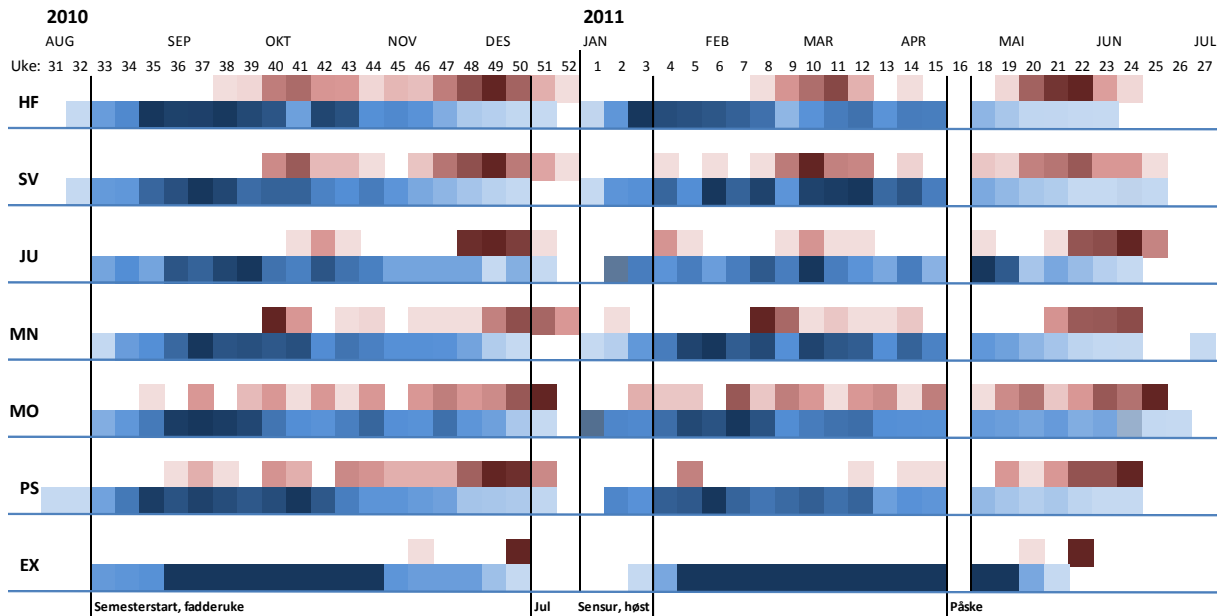

We still not have any information from the following countries:

Albania, Andorra, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Cyprus, Holy See, Liechtenstein, Malta, Macedonia, Montenegro, Romania, Russia and Serbia.

Vedlegg 4: Akademisk år UiB 2010-2011

Akademisk år UiB 2010-2011: undervisning og eksamen

■ Eksamen: eksamensavviklingar innmeldt til FS (H10) og eksamenskontoret, Studieadministrativ avdeling (V11)
■ Undervisning: registrerte undervisningsaktivitetar i FS

Gradering av farger indikerer frekvens, relativt til undervisnings- og eksamensomfang ved dei enkelte fakulteta. Mørkare farger indikerer høgare frekvens

Semesterstart: Veke 33.

Semesterstart: Veke 2

- Opningsseremoni ved UiB (undervisningsfri dag): 17. august.

- "Fagkritisk dag" ved UiB: Første torsdag i mars (3. mars).

- Juleferie: F.o.m. laurdag 18. desember t.o.m. søndag 2. januar (vekene 51 og 52).

- Påskeferie: F.o.m. laurdag 16. april t.o.m. tysdag 26. april.

